

ת"פ 11590/07/16 - מדינת ישראל, פרקליטות מחוז תל-אביב נגד מרדכי מויאל, בי. מוס ייצור ושיווק (1992) בע"מ

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 11590-07-16 מדינת ישראל נ' מויאל ואח'

לפני כבוד השופט שאול אבינור
המאשימה: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד לנא עואדיה
פרקליטות מחוז תל-אביב (מיסוי וכלכלה)
נגד
הנאשמים: 1. מרדכי מויאל
בי. מוס ייצור ושיווק (1992) בע"מ
שניהם ע"י ב"כ עו"ד ציון סהראי

גזר דין

1. הנאשמים הורשעו לפניי על-יסוד הודאת נאשם 1 (להלן - הנאשם) - בשמו ובשם נאשמת 2 (להלן - הנאשמת) - בעובדות כתב האישום המתוקן, בשרשרת של עבירות מס לפי הוראות פקודת מס הכנסה וכן בעבירות מרמה, שכוונו נגד המוסד לביטוח לאומי.
2. ההודאה ניתנה במסגרת הסדר טיעון כולל, דיוני ומהותי, שנערך בין הצדדים לאחר שכבר החלה שמיעת הראיות לפניי.

א. כתב האישום המתוקן:

3. במסגרת הסדר הטיעון הוגש כתב אישום מתוקן האוחז חלק כללי ושני אישומים. האישום הראשון עניינו בעבירות המס והאישום השני עניינו בהונאת הביטוח הלאומי.
4. בכתב האישום נטען, בעיקרי הדברים, כלהלן:

חלק כללי:

- בתקופה הרלוואנטית, בין שנת 2007 לבין שנת 2011 שימש הנאשם כמנהל הפעיל והבעלים של 99% ממניות הנאשמת, חברה פרטית העוסקת בייצור, שיווק וייצוא מוצרי דפוס ופרסום.
- הנאשמת העסיקה, בין היתר, עובדי ייצור שתפקידם היה לגזור, להדביק ולקפל את מוצרי הדפוס. עובדי הייצור היו ברובם עולים חדשים או פנסיונרים, שאת העבודה ביצעו מבתיהם. כמנהל העבודה של עובדי הייצור מהבית שימש מר רומן נרמניה (להלן - נרמניה).

• בתקופה הרלוואנטית קיימו הנאשמים וערכו הנהלת חשבונות, מסמכים ורשומות כוזבים בנאשמת, בנוגע להעסקה של עובדיה, כדלקמן:

- (א) הנאשמת העסיקה עובדים תמורת תשלום שכר עבודה במזומן, מבלי שהונפקו בגין תשלומים אלה תלושי שכר ומבלי שנרשמו תשלומים אלה בהנהלת החשבונות של הנאשמת.
- (ב) הנאשמת העסיקה עובדים בתמורה לתשלום שכר עבודה והנפיקה בגין כך תלושי שכר בסכום נמוך מן הסכומים ששולמו לעובדים בפועל, כאשר היתרה, בסכום כולל שאינו ידוע למאשימה, שולמה במזומן.
- (ג) הנאשמת העסיקה עובדים בתמורה לתשלום שכר עבודה והנפיקה בגין כך תלושי שכר בסכום גבוה מהסכומים ששולמו בפועל.
- (ד) הנאשמת הנפיקה ורשמה בספרי הנהלת חשבונותיה תלושי שכר פיקטיביים עבור אנשים שבמציאות ובפועל כלל לא עבדו אצלה (דהיינו עובדים פיקטיביים).

• בתקופה הרלוואנטית נפוצה שמועה לפיה ניתן להשיג תלושי שכר פיקטיביים לכל דורש דרך נרמניה, מנהל העבודה בנאשמת. אנשים שונים פנו אפוא לנרמניה בבקשה כי יונפקו להם תלושים כאמור, שהיו דרושים להם למגוון צרכים, לרבות לצורך קבלת הלוואות מבנקים וקצבאות שונות מהביטוח הלאומי.

• מדי חודש חתם הנאשם על המחאות של הנאשמת לפקודת "עצמי" לצורך תשלום משכורת לעובדי הייצור מהבית ובהם העובדים הפיקטיביים. ההמחאות נמסרו לנרמניה אשר פדה אותן בחשבון הבנק של הנאשמת או בחשבונו האישי. נרמניה שילם את שכרם של עובדי הייצור מהבית במזומן, כאשר את היתרה שכללה את סכומי ההמחאות שהוצאו עבור העובדים הפיקטיביים השאיר נרמניה בחשבון הבנק האישי שלו. לצורך חישוב שכר העבודה של עובדי הייצור ערך נרמניה במחשבו האישי דוחות, אותם מסר מדי חודש לנאשם.

• לעובדים הפיקטיביים הונפקו, לצד תלושי השכר הפיקטיביים, מסמכים כוזבים נוספים שנערכו והונפקו על-ידי הנאשמת, כגון אישורי מעסיק ומכתבי פיטורין. על סמך תלושי השכר הפיקטיביים והמסמכים הנוספים אשר נמסרו לידיהם, הגישו חלק מהעובדים הפיקטיביים תביעות למוסד לביטוח לאומי ועל בסיס תביעות אלה **התקבלו על ידם, במרמה, קצבאות שונות מהמוסד לביטוח לאומי בסך כולל של כ-331,635 ₪.**

• הנאשמת רשמה בספרי הנהלת חשבונותיה את תלושי השכר הפיקטיביים אותם הנפיקה ומסרה בידי העובדים הפיקטיביים. באמצעות רישומים כוזבים אלה - שנכללו בדוחות השנתיים אותם הגישו הנאשמים למס הכנסה - **"ניפחה" הנאשמת במרמה את הוצאותיה והקטינה את הכנסותיה החייבות במס, בסך כולל שאינו פחות מ-2,484,177 ₪.**

האישום הראשון (עבירות מס):

עיקר העובדות:

• בתקופה הרלוואנטית (חמש שנות המס שבין שנת 2007 לבין שנת 2011) הכינה וקיימה הנאשמת, באמצעות הנאשם, פנקסי חשבונות ורשומות כוזבים, במזיד ובכוונה להתחמק ממס; והכל כמפורט בחלק הכללי דלעיל לרבות לעניין הסכומים.

- במעשיהם אלה הגדילו הנאשמים במרמה את הוצאות הנאשמת והביאו בכך להקטנת הכנסתה החייבת במס תוך השמטת הכנסות מדוחות הנאשמת למס הכנסה, שאותן צריך היה לכלול בדוחות.
- הנאשמים עשו את מעשיהם אלה במזיד ובכוונה להתחמק ממס, תוך שימוש במרמה, ערמה ותחבולה.

הוראות החיקוק:

השמטת הכנסה מדו"ח - 5 עבירות לפי הוראות סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן - פקודת מס הכנסה); **הכנה וקיום של רשומות כוזבות - 5** עבירות לפי הוראות סעיף 220(4) לפקודת מס הכנסה; **שימוש במרמה, ערמה ותחבולה - 5** עבירות לפי הוראות סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה.

האישום השני (הונאת המוסד לביטוח לאומי):

עיקר העובדות:

- בתקופה הרלוואנטית הונפקו על ידי הנאשמת מסמכים שהכילו פרטים כוזבים בדבר העסקתם-כביכול של העובדים הפיקטיביים על ידי הנאשמת. מסמכים כוזבים אלה כללו בין השאר: תלושי שכר פיקטיביים; אישורי מעסיק; ומכתבי פיטורין בדבר "הפסקת" עבודתם של העובדים הפיקטיביים אצל הנאשמת, כאשר בפועל הם כלל לא עבדו אצלה.
- במועדים שונים נמסרו המסמכים הכוזבים לעובדים הפיקטיביים, שבהסתמך עליהם חלקם הגישו תביעות למוסד לביטוח לאומי. על בסיס התביעות התקבלו במרמה 11 קצבאות שונות, כמפורט בנספח א' לכתב האישום, בסך כולל של כ-331,635 ₪.
- במעשיה האמורים סייעה הנאשמת בידי העובדים הפיקטיביים הנ"ל לקבל במרמה קצבאות מהמוסד לביטוח לאומי, בסך הכולל האמור.

הוראות החיקוק:

סיוע לאחר בקבלת דבר במרמה - 11 עבירות לפי הוראות סעיף 415 יחד עם סעיף 31 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין); **גרמה במרמה למתן גמלה - 11** עבירות לפי הוראות סעיף 398(א)(1) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה-1995.

השתלשלות ההליכים המשפטיים והסדר הטיעון:

ב.

5. במסגרת הדיונים המקדמיים לא הגיעו הצדדים לכלל הסכמות והתיק הועבר לשמיעת הראיות (בפני מותב אחר). הנאשמים הגישו תשובה בכתב לאישומים, באמצעות בא-כוחם, שעיקרה בגלגול האחריות לביצוע העבירות לפתחו של נרמניה. בתשובתה הודתה ההגנה כי הנאשם חתם על המחאות הנאשמת לצורך תשלום משכורות לעובדים, אך טענה כי הנאשם לא ידע שההמחאות נרשמו לעובדים פיקטיביים. עוד הוכחש - בניגוד לנטען בכתב האישום המקורי - כי נרמניה העביר כספים במזומן לנאשם, ונטען כי הלכה למעשה נטל נרמניה לכיסו סכומי כסף השייכים לנאשמת, בהיקף אדיר, וזאת בלא ידיעתו או הסכמתו של הנאשם.
6. לאחר מספר דחיות של דיונים, שמיעת הראיות הועברה לפניי. שמיעת הראיות החלה, התקיימו כמה וכמה ישיבות, נשמעו מספר עדים ואף הוגשו מוצגים רבים (מעל 300). ואולם, בשלב זה הודיעו

ב"כ הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון כולל, דיוני ומהותי, שגם הוגש לפניי בכתב.

7. במסגרת הסדר הטיעון הוגש כתב אישום מתוקן, שבו נערכו מספר שינויים לקולה: **ראשית**,

התקופה הרלוואנטית לכתב האישום צומצמה, בהשמטת שנת 2006, ובהתאם הופחת סכום השמטת ההכנסות במרמה. **שנית**, האישום השני, בו הואשמו שני הנאשמים בכתב האישום המקורי, צומצם לנאשמת בלבד. **שלישית**, האישום השלישי, בו הואשם הנאשם בשיבוש מהלכי משפט, נמחק לחלוטין.

8. בנוסף, בעובדות כתב האישום המתוקן נערכו שינויים בתיאור מערכת היחסים שהתקיימה בין הנאשם לבין נרמניה, שהעיקרי בהם הוא השמטת הטענה שלפיה נרמניה החזיר לנאשם את סכומי ההמחאות שהוצאו עבור העובדים הפיקטיביים (בניכוי מסוים).

9. לעניין הענישה הוסכם, במסגרת הסדר הטיעון, על עתירה משותפת להשתת העונשים הבאים:

לנאשם - מאסר בפועל של 9 חודשים, לנשיאה בדרך של עבודות שירות, כאשר המאשימה תשאיר לשיקול דעת בית המשפט את עתירת הנאשם להתחיל לשאת את עונשו ביום 01.03.20, וכן מאסר מותנה.

לנאשמת - קנס בסך של 60,000 ₪, שישולם בעשרה תשלומים חודשיים.

10. הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן שתוארו לעיל, בשמו ובשם הנאשמת, ועל יסוד הודאה זו הורשעו הנאשמים בעבירות שבהן הם הואשמו בכתב האישום המתוקן (באישום הראשון מדובר בשני הנאשמים ובאישום השני בנאשמת בלבד).

ג. עיקר טיעוני ב"כ הצדדים:

11. ב"כ המאשימה לא הגישה ראיות לקביעת העונש ועתרה לכיבוד ההסכמות שבהסדר הטיעון. ב"כ המאשימה פירטה את עובדות כתב האישום המתוקן ועמדה על ההלכה הפסוקה בעניין חומרתן של עבירות המס והערכים החברתיים הנפגעים כתולדה מביצוען. בהקשר זה הדגישה ב"כ המאשימה את היד הקשה בה נוקטים בתי המשפט נגד מי ששולחים ידם לקופת הציבור, תוך גזירת עונשים חמורים, לרבות, ככלל, עונשי מאסר בפועל לנשיאה מאחורי סורג ובריה.

12. באשר לעבירות מושא כתב האישום המתוקן ציינה ב"כ המאשימה את המרמה והתחכום שבביצוען, את סכום ההשמטה הגבוה (מעל שני מיליון ₪) ואת התמשכות העבירות, שבוצעו באופן שיטתי במשך חמש שנות מס. ב"כ המאשימה ציינה כי מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים כוללת השתת עונשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה, אך הוסיפה כי הנסיבות המיוחדות של תיק זה ממקמות את הנאשמים ב"רף התחתון של הענישה" (בפרוטוקול, עמ' 154 שורה 28 ואילך). לנגד עיני המאשימה עמדו בעיקר - ולצד שיקולי הענישה לפי הוראות תיקון 113 לחוק העונשין - שיקולים של קשיים ראייתיים שהתבררו למאשימה תוך כדי ניהול המשפט. לדברי ב"כ המאשימה, תוך שמיעת הראיות התבררו למאשימה קשיים בהוכחת העבירות שבהן הואשמו הנאשמים, ובפרט נאשם 1, בין השאר לאחר שההגנה הפנתה את המאשימה לראיות נוספות שלא היו בידיה.

13. ב"כ המאשימה הוסיפה וציינה את הנתונים הנוספים בהם התחשבה המאשימה במסגרת הסדר הטיעון ובהם הודאת הנאשמים ונטילת האחריות על-ידם - כאשר מדובר בתיק רב היקף בו עדיין נדרשו עדים רבים להעיד - הסרת המחדל המלאה, העדר הרשעות קודמות וחלוקי הזמן. בנסיבות אלה, לשיטת

ב"כ המאשימה, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם בין 9 חודשי מאסר בפועל לבין 36 חודשי מאסר בפועל; ואת מתחם הקנס בין 50,000 ₪ לבין 100,000 ₪. ב"כ המאשימה טענה כי הנאשמים מצויים ברף התחתון של מתחם עונש זה ועל כן עתרה לכיבוד הסכמות הצדדים.

14. ב"כ הנאשמים הצטרף בדבריו לעתירה לכיבוד הסדר הטיעון, תוך שהדגיש את התיקונים המהותיים לקולה שנערכו בעובדות כתב האישום. לשיטת ב"כ הנאשמים, כתב האישום המתוקן מקבל למעשה את טענות הנאשמים, לרבות הטענה שנרמניה גזל את כספי החברה.

15. ב"כ הנאשמים התייחס לנסיבות הקולה הנוספות, אותן אזכרה ב"כ המאשימה בטיעוניה, תוך שהדגיש את הסרת המחדל המידית, בסמוך לאחר שנפתחה החקירה, ואת חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות. בהקשר זה טען הסניגור כי אין לזקוף לחובת הנאשמים את החלטתם לנהל משפט, כאשר בסופו של יום כתב האישום צומצם עד מאוד.

16. עוד עמד ב"כ הנאשמים על נסיבותיו האישיות של הנאשם, יליד שנת 1962, נעדר עבר פלילי וכיום אב לתינוקת מנישואין שניים, וכן על הקשיים הכלכליים הקשים שנגרמו לשני הנאשמים במהלך החקירה וההליך הפלילי. ב"כ הנאשמים הוסיף וציין כי כיום מנהל הנאשם את הנאשמת באופן עצמאי ובלעדי. עיקר עבודתה של הנאשמת נעשית מחוץ לישראל ומסיבה זו נוכחות הנאשם בעסק קריטית לתפקודו. מכאן עתירת ההגנה לדחיית תחילת נשיאת עבודות השירות עד לחודש מרץ 2020 - עתירה שהמאשימה הותירה לשיקול דעת בית המשפט - כאשר בתקופה זו יפעל הנאשם לשכור עובדים נוספים ולהכשירם באופן שיוכלו לטפל בענייני הנאשמת בעת שיישא את עונשו.

17. ב"כ הנאשמים הוסיף וטען כי בעת שהנאשם היה אצל הממונה על עבודות השירות, אמר לו גורם כלשהו - שזהותו לא צוינה - כי אם בית המשפט ימליץ לאפשר לו לצאת לחו"ל במהלך נשיאת עבודות השירות, הדבר יישקל. לפיכך - הגם שהסכמה כזו לא נכללה בהסדר הטיעון, אך נוכח העובדה שלצרכי העסק חיונית נוכחות הנאשם גם בחו"ל - עתר ב"כ הנאשמים לכלול המלצה כאמור בגזר הדין. יוטעם, כי ב"כ המאשימה התנגדה לכך, תוך שציינה כי הבקשה לא רק חורגת מההסדר אלא גם מוקדמת מדי, שכן נכון להגישה בהינתן נסיבות קונקרטיות של יציאה נדרשת לחו"ל שניתן יהיה להתייחס להן.

18. לבסוף הנאשם, בדבריו האחרון לעונש, אמר כי הוא מסתפק בדברי בא-כוחו.

ד. דין והכרעה:

19. כידוע, על-פי הוראות חוק העונשין כתיקון במסגרת תיקון 113, בעת גזירת עונשו של נאשם על בית המשפט לקבוע תחילה את מתחם העונש ההולם לאירוע שבגיניו הורשע הנאשם ולאחר מכן לגזור את עונשו בתוך המתחם; כאשר קביעת המתחם תיעשה תוך התחשבות בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות וגזירת העונש במסגרתו תיעשה תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות.

20. ואולם, כאשר מדובר בהסדר טיעון הכולל הסכמות מלאות לעניין העונש, השיקולים העומדים ביסוד ההסדר אינם בהכרח השיקולים הנ"ל; הגם שהוראות חוק העונשין בדבר הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה חלות עקרונית גם כאשר מדובר בהסדרי טיעון. כאשר מדובר בהסדר טיעון, עיקר השאלה היא סבירות ההסדר, שעל בית המשפט לבחנה בהתאם ל"מבחן האיזון" שנקבע בע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל (25.12.2002).

21. הסדר הטיעון שאליו הגיעו הצדדים במקרה דנא הוא הסדר מקל מאוד מבחינה עונשית, וזאת גם בהתחשב בתיקונים המהותיים שנערכו בעובדות כתב האישום. כפי שציינה ב"כ המאשימה עצמה, מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים היא מחמירה יותר וגם המאשימה עצמה עותרת במקרים כאלה למתחמי עונש הולמים מחמירים בהרבה, הן במישור רכיב הענישה של מאסר בפועל והן במישור הענישה הכלכלית.
22. עם זאת, הצדדים נימקו את ההסכמות אליהן הגיעו בשיקולים ראייתיים, ובשיקולים כאלה ניתן להצדיק הקלות עונשיות. עוד יש לציין, בהקשר זה, את נסיבות הקולה הכלליות בפרשה זו, ובהן ההודאה, העדר העבר הפלילי לנאשם, הסרת המחדל המלאה והמידית וחלוף הזמן המשמעותי מאז ביצוע העבירות. בנסיבות אלה ניתן לקבל הן את מתחם העונש ההולם לו עתרה ב"כ המאשימה והן את ההסכמות לעניין גזירת העונש בתוך המתחם, ולכבד את הסדר הטיעון.
23. בשולי הדברים יצוין כי אין מקום לכלול בגזר הדין המלצות החורגות מהסדר הטיעון, בפרט כשהן אינן מצויות בגדרי סמכותו של בית המשפט. אכן, כפי שציינה ב"כ המאשימה, ככל שיתעורר לנאשם צורך קונקרטי ביציאה לחו"ל - במהלך נשיאת עונשו - יהיה עליו לפנות בבקשה ספציפית בהתאם למקובל.

ה. סוף דבר:

24. אשר על כן - ובהתחשב בשיקולים שפורטו לעיל - אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:
25. נאשם 1:
- (א) 9 חודשי מאסר בפועל.
- נאשם 1 יישא את עונש המאסר בדרך של עבודות שירות, כאמור בחוות דעתו של הממונה על עבודות השירות בשירות בתי הסוהר מיום 15.09.19.
- על נאשם 1 להתייצב לנשיאת עונשו במשרדי הממונה על עבודות השירות, ביום 01.03.20 עד השעה 08:00.
- מובהר בזה לנאשם 1 כי בכל הקשור לעבודות השירות עליו לציית להוראות הממונה על עבודות השירות, או למי שהוסמך לכך מטעמו. עוד מובהר לנאשם 1, כי במידה ולא יציית להוראות כאמור הוא עשוי לשאת את מאסרו, או את יתרת מאסרו, במאסר מאחורי סורג וברח בבית סוהר.
- (ב) מאסר על תנאי למשך 9 חודשים, אותו לא יישא נאשם 1 אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מהיום, עבירה לפי הוראות פקודת מס הכנסה.

נאשמת 2:

- קנס בסך של 60,000 ₪.
- הקנס ישולם בעשרה תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 05.12.19 ובכל חמישה בחודש שלאחריו. היה ונאשמת 2 לא תשלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מיד.
- זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ז' חשוון תש"פ, 05 נובמבר 2019, במעמד הצדדים.